

Valikaine „MINA JA TÖÖLE?!“ ainekava

Töövaatlusprogrammi pikaajaline eesmärk on valmistada noori ette tööeluks ja tagada, et neil on vajalikud teadmised ja oskused, et praeguse tööturu nõudmistega toime tulla. Valikaine toetab Ida-Virumaa koolide õpilasi karjäärivalikutes ja aitab neil töömaailmas orienteeruda.

Valikaine lühiajalised eesmärgid

- Arendada õpilaste teadmisi, oskusi ja arusaamu, mis on vajalikud edukaks ja teadlikuks sisenemiseks töömaailma.
- Julgustada õpilasi hindama oma huvisid ja tugevusi ning avastama, kuidas need sobituvad erinevate töökohtade ja ametitega.
- Tutvustada õpilastele erinevaid tegevusvaldkondi ja töökeskkondi, pakkudes neile ülevaadet karjäärivõimalustest ja töökoha nõuetest.
- Toetada noori tulevikuplaanide tegemisel ja karjääri planeerimisel.
- Anda põhjalik ülevaade tööle kandideerimise protsessist, sh CV ja motivatsioonikirja koostamisest ning töövestluseks ettevalmistumisest.
- Aidata õpilastel arendada suhtlus- ja koostööoskusi, sealhulgas konfliktide lahendamist ja meeskonnatööd, et edendada tõhusat suhtlemist, häid suhteid ning ühiste probleemide lahendamise võimet.
- Tööõiguse tund annab teadmisi tööõiguse põhimõtetest ja regulatsioonidest, et õpilased mõistaksid nende tähtsust tööturul.
- Tööohutuse tund keskendub teadmistele, mis aitavad luua turvalist ja ohutut töökeskkonda.
- Rahatarkuse tund õpetab rahanduse alustalasid, sh eelarvestamist, säästmist ja investeerimist.
- Ettevõtte praktikapäeva eesmärk on rakendada klassiruumis õpitud teadmisi praktilistes tööolukordades, arendades õpilaste oskusi neile huvipakkuvates valdkondades.

Kursuse käigus saavad õpilased vajalikke teadmisi erinevatest tööeluga seotud aspektidest, arendavad olulisi oskusi ning saavad praktilisi kogemusi, mis valmistavad neid ette tulevasteks tööelu väljakutseteks. Lisaks toetab tööelu aine õpilaste eneseteadlikkust ja enesekindlust, et nad saaksid teadlikult kujundada oma tööelu ja panustada läbi selle ühiskonda vastutustundlikult. Tööelu valikaine programm on mitmekülgne, hõlmates nii teadmiste omandamist, oskuste arendamist, kogemuste saamist, kui ka isiklikku arengut. Samuti rõhutab see kursuse olulisust tänapäeva töömaailmas toimetulekuks ja karjääri planeerimiseks.

Aine maht: 35 tundi.

Õpilane kohustub osalema vähemalt 80%-s tundidest. Kui osalemine langeb alla 80%, võib juhendaja määrata lisaülesanded, mis kompenseerivad puudumised. Kui osalemine langeb alla 50%, ei loeta valikainet läbituks.

1. Kuidas toimivat suhet luua? 4x 45 min

Eesmärk:

Luu õpilastega suhe, tutvustada valikaine "Mina ja tööle?!" eesmärke, sõlmida klassiga kokkuleppeid ning aidata õpilastel seada isiklikud eesmärgid antud ainele.

Õpiväljundid:

- õpilased oskavad rääkida vähemalt kahe klassikaaslase hobidest.
- nimetavad vähemalt kolm asja, mida nad selle kursuse käigus õpib.
- teavad ja järgivad reegleid, mis aitavad kõigil klassis paremini õppida ja end hästi tunda.
- Iga õpilane seab endale vähemalt ühe eesmärgi, mida ta tahab sellel kursusel saavutada, ja kirjutab selle üles.

2. Kuidas avastada oma kutsumus? 4x 45 min

Eesmärk:

Aidata õpilastel mõista oma huvisid, hobisid, väärtusi ja tugevusi ning kuidas need sobituvad erinevate töökohtade ja ametitega.

Õpiväljundid:

- Õpilased kirjeldavad oma isiksust, huve ja oskusi, ning määratlevad oma tugevused ja nõrkused.
- Õpilased nimetavad kolm valdkonda või ametit, mis neid eriti huvitavad.
- Õpilased loetlevad oskusi, mis neil juba on, ja oskused, mida nad peavad arendama, et soovitud ametis hästi hakkama saada.
- Õpilased seavad vähemalt kaks karjäärieesmärki, mida nad tahavad tulevikus saavutada
- Õpilased hindavad, kuidas nende enesekindlus ja motivatsioon on tunni jooksul paranenud.
- Õpilased kirjutavad üles kolm järgmist sammu, mida nad plaanivad oma karjääri arendamiseks astuda.

3. Kuidas kirju töömaailm toimib? 2x 45 min

Eesmärk:

Tutvuda erinevate töövaldkondadega ja nendele iseloomulike töökeskkondadega.

Õpiväljundid:

- Õpilased nimetavad kirjalikult vähemalt viis töövaldkonda ja kirjeldavad igäihte peamisi tegevusi.
- Õpilased loetlevad kolm erinevat töökeskkonda ja kirjeldavad igäihtele iseloomulikke tööülesandeid.
- Õpilased nimetavad vähemalt kolm ametit ja seostavad need konkreetsete oskustega, mida need ametid nõuavad.
- Õpilased põhjendavad, miks ja kuidas konkreetne töövaldkond või amet neid huvitab.
- Õpilased koostavad nimekirja vähemalt kolmest küsimusest, mis puudutavad nende potentsiaalseid karjäärivalikuid või õppeasutusi, kus soovitud eriala õppida saab.

4. Kes on pilvearhitekt, e-sportlane ja ai-eeetik? Ametid ja erialad. 2x 45 min

Eesmärk:

Saada ülevaade erinevatest karjäärivõimalustest ja ametitest, et laiendada arusaama tuleviku töövalikutest ning valmistuda oma karjääritee planeerimiseks.

Õpiväljundid:

- Õpilased koostavad ühe valitud ameti kohta detailse profiili, mis sisaldab teavet tööülesannete ja töötingimuste ((ameti vastutusala ja töö iseloom), haridustee ja oskuste (ühe kooli ja eriala, kus saab õppida valitud ametiks, ning oskused, mida sellel erialal omandatakse)
- Õpilased viivad läbi ühe rollimängu, kus nad harjutavad tööintervjuud konkreetse ameti jaoks. Iga õpilane peab edukalt esitama vähemalt kolm tööandjale suunatud küsimust ja andma sisukad vastused vähemalt kolmele tööandja küsimusele.

5. Kuidas leida unistuste töö? 4x 45 min

Eesmärk:

Õppida tööle kandideerimise protsessi sh tööotsing, CV ja motivatsioonikiri, intervjuuks valmistumine.

Õpiväljundid:

- Õpilased nimetavad vähemalt kaks tööotsinguportaali ja üks ettevõtte kodulehe, kust tööpakkumisi leida.
- Õpilased selgitavad vähemalt ühe aktiivse tööotsingu viisi, nagu töökuulutuste jälgimine või kontaktide kasutamine tööotsingul.
- Õpilased oskavad analüüsida tööpakkumise sobivust, nimetades vähemalt kaks tööülesannet ja selgitades, kuidas need haakuvad nende oskuste või huvidega.

- Õpilased koostavad kas korrekselt vormistatud CV, kirjutavad motivatsioonikirja või filmivad motivatsioonivideo, mis toob esile nende tugevused ja sobivuse ametikohale.
- Õpilased osalevad rollimängulises tööintervjuus, kas vaatlejana, esitades vähemalt kaks küsimust tööandjale või vastates enesekindlalt vähemalt kahele küsimusele.

6. Mis on eduka suhtlemise saladused? 2x 45 min

Eesmärk:

Aidata õpilastel arendada suhtlusoskusi ja õppida, kuidas tõhusalt konflikte lahendada, et edukalt tulla toime nii koolis kui ka tulevases tööelus

Õpiväljundid:

- Õpilane väljendab oma mõtteid ja tundeid selgelt, kasutades vähemalt ühte aktiivse kuulamise tehnikat.
- Õpilane toob näite, kuidas ta näitas empaatiat või mõistis teise inimese tundeid.
- Õpilane nimetab ja rakendab vähemalt ühe konflikti lahendamise strateegia.
- Õpilane selgitab ühe konflikti peamise põhjuse ja kuidas seda lahendada.
- Õpilane toob näite, kuidas ta lahendas konflikti rahumeelselt ja konstruktiivselt.
- Õpilane hindab oma suhtlemisoskust ja toob välja ühe oskuse, mida ta soovib parandada.

7. Kuidas tiimi kuuluda? 4x 45 min

Eesmärk:

Arendada õpilaste koostööoskusi, et nad oskaksid tõhusalt suhelda, lahendada konflikte ja täita meeskonnas erinevaid rolle.

Õpiväljundid:

- Selgitad, mis on meeskonnatöö ja miks see on kasulik koolis ja tulevases töös.
- Määratled 3 meeskonnatöö tugevust ja 3 arengukohta pärast ülesande sooritamist.
- Tuvastad oma konfliktikäitumise stiili ja oskad näidata, kuidas seda meeskonnas kasutada.
- Teed ülesande ainult keha keelt ja hääletooni kasutades, seejärel analüüsid suhtlemise tulemusi.
- Tuvastad enda tugevused ja nõrkused meeskonnatöös tunni tegevuste põhjal.

8. Karjäärikeskuse külastus 4x 45 min

Eesmärk:

Tutvustada karjäärivõimalusi ja toetada tulevikuplaanide loomisel, aidates mõista, kuidas huvid ja oskused sobituvad tööturuga ning milliseid samme oma eesmärkide saavutamiseks astuda.

Õpiväljundid:

- Õpilased nimetavad vähemalt kaks teenust, mida karjäärikeskus pakub, ja selgitavad nende kasu.
- Õpilased seovad kaks oma huvi või oskust konkreetsete ametitega.
- Õpilased toovad välja ühe kooli või kursuse, mis aitab soovitud ametit saavutada.
- Õpilased nimetavad ühe uue ameti või karjäärivõimaluse, mis neile külastuse käigus huvi pakkus.
- Õpilased esitavad vähemalt kaks küsimust ja jagavad ühte olulist teadmist, mille nad külastusest said.

9. Ettevõtte külastus 2x 45 min

Avastusretke eesmärk on tutvuda ettevõtete väärtuste ja töökultuuriga praktilise tegevuse kaudu.

Õpiväljundid:

- Selgitad vähemalt 1 ettevõtte väärtust ja nende seost igapäevatööga.
- Nimetad 2-3 olulist oskust või omadust, mida ettevõttes hinnatakse.
- Kirjeldad üht tavapärasest tööülesannet külastatud ettevõttes.
- Analüüsid, kas see valdkond haakub sinu huvide ja tulevikuplaanidega.
- Nimetad 2 peamist väljakutset, millega ettevõtte tegeleb, ja kuidas neid lahendatakse

10. Iseseisva töö panus 3x 45 min

Õpilane koostab valikaine jooksul kodutööna CV ja motivatsioonikirja, mida hinnatakse osana valikaine lõpphindamisest.

Alltoodud tunde annavad oma eriala eksperdid, kelle ülesanne on vastava tunni ettevalmistus ja läbiviimine või toimub videotund, kus kasutatakse spetsiaalselt Hariduskopteri poolt ettevalmistatud videotundi taskutark.ee platvormil. Ekspertidega peab läbirääkimisi ja sõlmib kokkuleppeid Hariduskopter.

11. Mis on persoonibränd? 1x 45 min

Persoonibrändi tunni eesmärk on tutvuda persoonibrändi kontseptsiooniga ja mõista, miks see on kaasaegses maailmas nii isiklikus kui ka professionaalses elus tähtis.

12. Millised on minu õigused ja kohustused tööl? 1x 45 min

Tööõiguse tunni eesmärk on parandada arusaama tööõiguse põhimõtetest, regulatsioonidest ja nende praktilisest tähtsusest tööturul.

13. Kuidas ohutult töötada? 1x 45 min

Tööohutuse tunni eesmärk on saada teadmisi turvalisest ja ohutust töökeskkonnast.

14. Milles seisneb rahatarkus? 1x 45 min

Rahatarkuse tunni eesmärk on kasvatada rahatarkuse põhialuste teadlikkust, sh tutvuda eelarvestamise, säästmise ja investeerimise põhimõtetega.